مـاركسيزمدىك نـازاريالىق سـاپانى ۇزدىكسـىز جـوعـاربلاتـىپ، قـوعـام ورنىقتىلعى مەن بايالدى تىنىشتىقتى بلگەرلەتۇگە علمي جەتەكشىلىك ازىرلەيىك

(باسى 1 ـ بەتتە)

بۇكىل پارتيانىڭ، بۇكىل ەل حالقىنىڭ جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇىن جۇزەگە اسىرۇ جولىندا كۇرەس جۇرگىزۇىنىڭ ارەكەت باعدارناماسى، وعان، ٴسوز جوق، ۇزاق ۋاقىت تاباندى بولۇ جانە ونى ۇزدىكسىز دامىتۇ كەرەك. "ٴتورت تا-نمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنمدى" بەكەم-دەپ، "ەكىنشى قورعاۋدى" ورىندالىپ، شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن ۇيرەنۇدى باستان ـ اياق ماڭداي الدى ساياسي مىندەت ەتۇدەن جازباي، تانىپ، سانالى تۇردە كومەۋنيزم ۇلى مۇراتىنىڭ جانە جۇڭگوشا سوتسيالىزم ورتاق مۇراتىنىڭ وعان سىڭىرىلگەن ماركسىتىك تۇرعىنى، كوزقا-راستى، ٴادىستى قۇلشىنا يگەرىپ، ۇيرەنۇ ارقىلى سەنىمدى بەكەمدەپ، ۇيرەنۇ ارقىلى شارتسىز ادال بولىپ، ۇيرەنۇ ارقىلى بورىشتى ارقالاۋ كەرەك. شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىنىڭ وزەكتى ٴمانىن ىشكەرد-لەي ۇيرەنىپ، جەتە ٴتۇسىنىپ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسيالىزمنىڭ ماندىك ەرەكشەلىگىن، دامۇ زاڭدىلىعىن جانە قۇرىلىس جولىن تەرەڭ تانىپ، سانالى تۇردە كومەۋنيزم ۇلى مۇراتىنىڭ جانە جۇڭگوشا سوتسيالىزم ورتاق مۇراتىنىڭ بەرىك سەنۇشىسى جانە ادال امالياتتا ايگىلەۋشى-سى بولۇ كەرەك. شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىنىڭ عىلمي جۇيە-سىن ىشكەرلەي ۇيرەنىپ، جەتە ٴتۇسىنىپ، وندا قامتىلعان باي مازمۇندى تەرەڭ يگەرىپ، جۇڭ-گوشا سوتسيالىزم جولىمەن بۇلجماي ٴجۇرۇ كەرەك. شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىنىڭ امالياتتىق تالابىن ىشكە-رلەي ۇيرەنىپ، جەتە ٴتۇسىنىپ، جاڭا داۋىردە-گى جۇڭگوشا سوتسيالىزمگە تاباندى بولۇدىڭ جانە ونى دامىتۇدىڭ نەگىزگى جالپى جوباسىن دۇرىس يگەرىپ ، ٴتۇرلى قىزمەت بارىسىندا جالپى بەتتىك دۇرىس ويداعىداي دايەكتىلەن-دىرۇ، تياناقتاندىرۇ كەرەك. شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىنىڭ ەڭ جاڭا جەتىستىكتەرىن ىشكەرلەي ۇيرەنىپ، جەتە ٴتۇسىنىپ، تاستاماي قۇلشىنا ۇيرەنۇ، ۇنەمى ۇيە-رەنىپ، ۇنەمى جاڭالاپ وتىرۇ رۇحىن ساقتاپ، ۇزدىكسىز ىلەسە ۇيرەنىپ، قايتا ـ قايتا ىشكەرد-لەي ۇيرەنىپ، يدەيانى اناعۇرلىم بىرلىككە كەلتىرۇ، تانىمدى اناعۇرلىم بىرلىككە كەلتىرۇ، اياق استى اناعۇرلىم بىرلىككە كەلتىرۇ، ارەكەت-تى اناعۇرلىم بىرلىككە كەلتىرۇ كەرەك. شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىنىڭ شينجياڭ تاراۋىن ىشكە-رلەي ۇيرەنىپ، جەتە ٴتۇسىنىپ، ۇدايىلاندىرا ۇيرەنۇ مەحانيزمىمەن ويداعىداي پايدالانۇعا تا-باندى بولىپ، باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى ٴسوزىنىڭ جانە ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇحىن ىشكەرلەي ۇيە-رەنىپ، 3 ـ رەتكى ورتالقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ٴماجلىسىنىڭ رۇحىن ۇيرەنىپ، جەتە ٴتۇسىنىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن جالپى بەتتىك دايەكتىلەندىرۇدىڭ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلعى مەن بايالدى تىنىشتىعىن بلگەرلەتۇ-دىڭ قۇاتتى قوزعاۋشى كۇشىنە ۇزدىكسىز اينال-دىرىپ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسيالىز-تىك شينجياڭ قۇرۇعا قۇلشىنۇ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بولشەكتەۋشىلىككە قارسى تۇرۇدىڭ تاباندى كۇ-رەسكەرى پارتياعا دەگەن كوكىرەك تولى شەكسىز ادالدىقپەن باستان ـ اياق شينجياڭنىڭ بولشەكتەۋ-شىلىككە، شىرىكتەسۇگە قارسى تۇرۇ كۇرەسىنىڭ ٴبىرىنشى شەبىندە قىمباتتى ٴومىرىن ارناعانعا دەيىن شايقاس جاسادى.

12 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى جاسارات ماقسۇت جولداسقا "مەملەكەتتىك تاڭداۋلى كومۇنيستىك پارتيا مۇشەسى" اتاعىن تولقتاپ بەردى.

شنداپ كىرسىپ، باتىل بولىپ، پارتيانىڭ ادال جاۋىنگەرى بولدى

شينجياڭ ساياسي ـ زاڭ كادرلار مەكتەبىنىڭ ساياسي ـ زاڭ ماماندىعىنان وقۋ تاۋسقان جاسارات ماقسۇت 1988 ـ جىلى ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ جۇيەسىنە كىرگەن، 32 جىل بويى ٴتار-تىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋدىڭ تەكتەۋ ـ تەكسەرۋ ٴبىرىنشى شەبىندە قايراتتانا شايقاس جاسا-عان. ول باستان ـ اياق كومۇنيستەردىڭ اۋەلگى ماق-ساتىنان، بورىشىنان جازباي، شينجياڭنىڭ قاتاڭ دا كۇردەلى بولشەكتەۋشىلىككە قارسى تۇرۇ، شىرىك-تەسۇگە قارسى تۇرۇ جاعدايىنا مەڭزەس، قاتاڭ ەرە-جە بوينىنا، ٴتارتىپ بوينىنا، زاڭ بوينىنا باقلاپ ـ تەكسەرىپ، ٴتارتىپ اتقارىپ، تەكتەۋ ـ تەكسەرۋ جۇر-گىزىپ، قارا قىلدى قاق جارىپ، قيىندىقتاردان قامال الىپ، تارتىپكە، زاڭعا اۋىر قايشىلىق جاساعان ٴبىر توپ دەلولاردى تەكسەرىپ ٴبىر جايلى ەتىپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلعى مەن بايالدى تىنىش-تىعىنا نقىال جەتكىزگەن ٴبىر توپ ۇلى وسپەلەر مەن كومەسكى قاتەرلەردى قازىپ شعىپ، بولشەك-تەۋشىلىككە قارسى تۇرۇ كۇرەسىنىڭ ٴتارتىبىن قورعاۋدىڭ ماڭىزدى كەزەڭدىك تابىسى مەن شى-رىكتەسۇگە قارسى تۇرۇ كۇرەسىنىڭ ۇستەم جەڭى-سىنە قول جەتكىزۇگە كورنەكتى ۇلەس قوستى.

اۆتونوميالى رايوندىق ٴتارتىپ تەكسەرۋ كوميتەتى، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتى 10 ـ تەكتەۋ ـ تەكسەرۋ كەڭسەسى 2 ـ باسقارماسىنىڭ ورىنباسار باستىعى چىن حۇي بىلاي دەپ ەسكە الدى: ٴبىر جولى جاسارات ماقسۇتپەن بىرگە ايماق، وبلىستارعا دەلونى العاش انقتاۋعا باردىم، سول شاقتا شاقىرىپ الىپ سويلەسۇ وبيەكتىسىنىڭ پوزيتسياسى وتە دورەكى بولدى، ٴتىپتى، قوقان ـ لوقى كورسەتىپ: "سەندەردىڭ قارتتارىڭ، بالالارىڭ بار، ٴىستى مۇنداي اسقىندىرىپ جىبەر-مەڭدەر، وزدەرىڭە دە شىعار جول قالدىرىڭدار" دەيدى، الايدا جاسارات ماقسۇت مۇنان تايسالماي، ورىندى ٴارى قاتاڭ تۇردە بىلاي دەدى: "ٴبىز، ٴسوزسىز، دەلونى زاڭ بوينىنا ٴبىر جاقتى ەتەمىز، قوقان ـ لوقى جاساۋمەن، سەس كورسەتۇمەن ٴبىزدى شوشىتا المايسىڭ". ەڭ سوڭىندا تەمىردەي فاكت الدىندا، بۇل ادام ماسەلەسىن تاپسىردى. وسى ٴىس ارقىلى مەن جاسارات شۇجيدىڭ پارتياعا ادال بولامىن دەگەن ۋادەسىنىڭ ٴاربىر ناقتى دەلو-دا ايگىلەنىپ جاتاتىندىعىن شنايى سەزىندىم.

2019 ـ جىلى اۆتونوميالى رايوندىق ٴمالىم ٴبىر ورىنباسار مەڭگەرمە دارەجەلى كادردىڭ تار-تىپكە، زاڭعا اۋىر قايشىلىق جاساعان دەلوسىن تەك-سەرگەن كەزدە تەكسەرىلۇشى ادامنىڭ پوزيتسياسى ورەسكەل بولىپ، كوپ رەت دەلو ىستەۋشىلەرگە سوقتىعادى.

دەلودا تىرەسۇ جاعدايىنا مەڭزەس، جاسارات ماقسۇت ٴبىر جاعىنان، كوپشىلىكتى شىدامدىلىقپەن دەرەكتەردى تۇجىرىمداۋعا شابىتتاندىرسا، ەندى ٴبىر جاعىنان، ٴوزى تىكە تەكتەپ تەكسەرىلۇشى-نىڭ ۇيىندەگىلەرمەن كەڭەسەدى. كەڭەسۇ بارىسىن-دا جاسارات ماقسۇت قاعىلەزدىكپەن ۇيىندەگىلەر-دىڭ سايكەسۇ ويىنىڭ بارلىعىن سەزىپ، ارناۋلى دەلو گرۇپپاسىنان قىزمەتتىڭ ٴتۇيىنىن ۇيىندەگى-لەرگە اۋدارۇدى تالاپ ەتەدى. دەلو ىستەۋشىلەر تەز ارادا ۇيىندەگىلەرگە قىزمەت ىستەپ، جەگەن اقشا، زاتتاردى قويعان ٴبىر قويمانى تاپسىرتادى.

"ٴتىنتۇ جۇرگىزۇ بارىسىندا بارماق ٴىزى مەن DNA ۇلگىسىن الۋعا كوڭىل بولىڭدەر" دەپ جاسارات ماقسۇت كوپشىلىككە قاداعالاي تاپسىرا-دى. كوپ جاقتى دالەل الۋ ارقىلى ارناۋلى دەلو گرۇپپاسى جەگەن اقشا ساندىعىنان تەكسەرىلۇشىنىڭ DNA ۇلگىسىن الىپ، قيانات جاساپ، پارا الۋ سياقتى تارتپىكە، زاڭعا اۋىر قايشىلىق جاساعان فاكتىردى انقتايدى. بۇل باقلاۋ ـ تەكسەرۋ ٴتۇزىلىس رەفورماسىنان كەيىن، اۆتونوميالى رايوندىق ٴتارتىپ تەكسەرۋ كوميتەتى، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتى ٴساتتى اشقان تۇڭعىش "ەشقاڭ-داي مويىنداماسى جوق" تەكتەپ تەكسەرىلۇشى دەلوسى بولدى.

اۆتونوميالى رايوندىق ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتى 7 ـ تەكتەۋ ـ تەكسەرۋ كەڭسەسىنىڭ 4 ـ دارەجەلى تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋشى-سى جۇڭ زىمين: "جاسارات شۇجي باستان ـ اياق قاعيدا بوينىنا، ٴتارتىپ بوينىنا، زاڭ بوينىنا تەكتەۋ، تەكسەرۋ پرينسيبىن دارىپتەيتىن، فاكت پەن دالەل ـ سىپاتقا كوڭىل بولەتىن، بىترگەن ٴاربىر دەلونىڭ تاريح پەن امالياتتىڭ سىناعىنان وتە الاتىن اۋدارۇعا كەلمەيتىن دەلو بولۇىنا شنايى كەپىلدىك ەتەتىن" دەدى.

ساياسيداعى سەزگىرلىگى مەن تاباندىلىعىنا سۇيەنگەن جاسارات ماقسۇت پەن جاۋىنگەر سە-رىكتەرى تالايلاعان ۇلى وسپەلەر مەن كومەسكى قاتەرلەردىڭ تامىرىن جۇلىپ تاستادى، كوپتەگەن ادام ونى "كوزگە شىققان سۇيەلدەي" كورگەنە-مەن، ول ەشقاشان تايسالعان ەمەس.

جاسارات ماقسۇتتىڭ قارىنداسى ادالات ماقسۇت تىلشىگە بىلاي دەدى: اعام اكە ـ شەشەمە، مەن بۇل قىزمەتتى ىستەپ كوپ ادامعا جەك كورد-ىنشتى بولدىم، ٴبىراق مەن قورىقپايمىن، ىستەگەن ەكەنمىن ونى جاقسى ىستەۋىم كەرەك، سىزدەر ماعان الاڭداماڭىزدار دەيتىن".

بەرىك تۇرعىمەن بولشەكتەۋشىلىككە قارسى تۇرۇ كۇرەسىنىڭ باتىرى بولدى

شينجياڭ بولشەكتەۋشىلىككە قارسى تۇرۇ كۇ-رەسىنىڭ الدىڭعى شەبى جانە نەگىزگى شايقاس مايدانى. ەرەكشە جاعداي شينجياڭنىڭ ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ ورگاندارىنا ـــ ٴبىر قولمەن بولشەكتەۋشىلىككە قارسى تۇرۇ كۇرەسىن مەقتى ۇستاۋ، ٴبىر قولمەن شىرىكتەسۇگە قارسى تۇرۇ كۇرەسىن مەقتى ۇستاۋ سىندى ەرەكشە مىندەت ارقالاتتى.

ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ جۇ-يەسىنىڭ ٴبىر "ساقا جاۋىنگەرى" رەتىندە، ادال بولۇ، تازا بولۇ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ، كۇرەس جۇرگىزۇگە باتىل بولۇ، شەبەر بولۇ ـــ جاسارات ماقسۇتتىڭ ٴار كۇنگى قۇلشىنىستارىنا جازىلعان ـ دى.

2018 ـ جىلى 6 ـ ايدا اۆتونوميالى رايوندىق ٴتارتىپ تەكسەرۋ كوميتەتى، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتى ٴبىر مەڭگەرمە دارەجەلى كادرعا تەكتەۋ ـ تەكسەرۋ جۇرگىزدى. ٴبىر ايعا جەتپەيتىن ۋاقىتتا ارناۋلى دەلو گرۇپپاسى بۇل باسشى كادردىڭ قيانات جاساۋ، پارا الۋ سياقتى ماسەلەلەرىن نەگىزد-ەن انقتايدى.

سول كەزدە وسى دەلوعا جاۋاپتى بولعان جوۋ زىمين قۇانىشپەن قىزمەتتەن مالىمەت بەرە-دى، جاسارات ماقسۇت ەستىپ بولعاننان كەيىن كوپشىلىك سياقتى تىم قۇانىپ كەتپەيدى، "سەندەر-شە تاعى قانداي كۇمان بار؟ نەمەسە نەندەي ٴبىر وكىنىش بار؟" دەيدى.

"بولشەكتەۋشىلىككە قارسى تۇرۇ كۇرەسىنىڭ تارتىبىنە قايشىلىق جاساۋ جاعىنداعى ٴبىر دەرەككە يە بولىپ، تەكسەرسەك تە، دالەل ـ سىپات تابا المادىق"، ـ دەيدى جوۋ زىمين.

"شىندىعىندا تەك 'اقشا الىپ جۇمىس ٴبىتىر-ىپ بەرۇ' سىندى ەكونوميكالىق ماسەلە مە، الدە مۇندا ٴبىر جاسىرىنىپ جاتقان باسقا ٴبىر ماقسات بار ما؟ ٴبىز، ٴسوزسىز، قۇبىلىستىڭ ارتىنداعى ماندىك ماسەلەنى بايقاۋىمىز كەرەك". جاسارات ماقسۇت سەزگىرلىكپەن: "سوڭعى ساتكە جەتپەيىنشە، ٴارقانداي ٴبىر كۇماندى ٴتۇيىندى وتكىزىپ جىبەرۇگە بولمايدى" دەپ ەسكەرتەدى.

جاسارات ماقسۇتتىڭ كورسەتكەن باعىتى بو-ينشا ارناۋلى دەلو گرۇپپاسى دەرەكتەردى ۇزدىكسىز ىشكەرلەي قازادى، بۇل دەلونى قاراۋعا تاپ-سىرىپ بەرۇدىڭ ەڭ سوڭعى ٴبىر كۇنى ارناۋلى دەلو گرۇپپاسى اقىرى بۇل وبيەكتىنىڭ بولشەكتەۋ-شىلىك ارەكەتتەرمەن اينالسقانى تۇرالى جاڭا دە-رەككە يە بولىپ، كوپ جىلدار بويى جاسىرىنعان وسى "ەكىبەتكەيدى" انقتاپ شعادى.

32 جىلدان بەرى جاسارات ماقسۇت ارناۋلى دەلو گرۇپپاسىن باستاپ قىرۋار دەلونى تەكسەرىپ ٴبىر جاقتى ەتتى، ٴار رەت شەشۇشى ٴسات پەن قامال الۋ ساتىسىنا جەتكەندە، ول تۇڭعىلدەي ەڭ قيىن تۇيىندەردى شەشىپ، ەڭ قيىن اسۇلاردى الىپ وتىردى. ٴبىر ٴىرى، كۇردەلى دەلونى اشۇ ٴۇشىن، جاسارات ماقسۇت ارناۋلى دەلو گرۇپپاسىن باستاپ تۇتاس رايوندىق 20 جىلدان بەرگى قاتىس-تى دەلو دەرەكتەرىنە قايتا ـ قايتا تالداۋ جاساۋ، تۇجىرىم جاساۋ ارقىلى بەت ـ پەردەسىن اشىپ تاستاپ، ٴتۇپ تورىنىن اداقتاپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلعى مەن بايالدى تىنىشتىعىنا نقىال جەتكىزگەن ۇلى وسپە مەن كومەسكى قاتەرلەردى قازىپ شقتى.

ٴومىرىنىڭ ەڭ سوڭعى بىرنەشە كۇنىندە جا-سارات ماقسۇت اۋەلگىدەي تاباندىلىقپەن 2 ايماق ـ وبلىستىڭ ٴتارتىپ ـ تەكسەرۋ كوميتەتىندەگى، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتىندەگى قاتىستى جول-داستارمەن كەڭەسۇدى ورىنداپ، ولاردىڭ شاقى-رىپ الىپ كەڭەسۇ قىزمەتى جوباسى، شاقىرىپ الىپ كەڭەسۇ جوباسى جونىندە ٴبىر ـ بىرلەپ تەك-سەرىپ، وتكەلدى يگەرۇگە قۇزادى ٴارى ناقتى جەتەكشى پىكىرلەردى ورتاعا قويدى.

"جاسارات جولداس تۇراشىل بولدى، سۇرق-يالقتى ولەردەي جەك كوردى، بولشەكتەۋشىلىككە قارسى تۇرۇ كۇرەسىندە ونىڭ مايدانى بەرىك، تۇى ايقىن بولدى. ول كەزىندە ماعان ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ ورگانداري پارتيالى كادرلار قوسىنى اراسىنداعى 'ەكىبەتكەيلەرگە' قاتتى سوققى بەرىپ قاتاڭ تەكسەرىپ شقپاسا، پارتيانىڭ ىستەرىنە ۇياتتى بولامىز، شينجياڭداعى ٴار ۇلت حالقىنا ۇياتتى بولامىز دەيتىن"، ـ دەدى جاسارات ماقسۇتپەن بىرگە تەكتەپ تەكسەرۋدىڭ ٴبىرىنشى شەبىندە تىزە قوسا 15 جىل كۇرەس جاساپ زەينەتكە شققان كادر حى گوحۋا.

سوزىمەن دە، ىسىمەن دە ونەگە بولىپ، باتىل كۇرەس جاسايتىن ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قۇرىش قوسىنىن باۋلدى

تەمىر سوقساڭ قۇرىش بول. مول دەلو ٴبىتىرۇ تاجىريبەسى بار جاسارات ماقسۇت ۇنەمى بەلسەندى تۇردە قىزمەتتەستەرىنە ساياساتتاردى، نازاريالاردى، دەلو ٴبىتىرۇ اسەرىن جانە امالياتىنىڭ تاجىريبەسىن ۇيرەتىپ، جاڭادان كەلگەن قىزمەتشىلەردىڭ ۇيرەنۇ مەن ناقتى كۇرەس بار-ىسىندا قابىلەتتەرىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۇنا مۇمكىندىك جاراتتى.

"جاسارات شۇجي ۇنەمى بىزگە سەندەر جاي-شىلقتا كاسىپتى مۇقيات زەرتتەۋمەن بىرگە، پارتيا-نىڭ ساياساتتارىن، نازاريالارىن ۇيرەنۇدى دە كۇ-شەيتكەدەر، اسىرەسە، شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىمەن وي ـ سانانى قارۋلاندىرىپ، امالياتقا جەتەكشىلىك ەتىپ، قىزمەت-تى نلگەرىلەتكەدەر دەيتىن". جوۋ زىمين بىلاي دەدى: جاسارات ماقسۇت ۇستەلىنىڭ ۇستىنە ۇنەمى «شي جينپيڭ ەل باسقارۇ جونىندە» قاتارلى كىتاپ-تاردى قويىپ قويماتىن، بوس ۋاقىتى بولا قالسا ۇيە-رەنەتىن، مەعىم نازاريالىق نەگىزى ونىڭ ساياسي دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، دەلو بىتىرۇگە دەگەن قىزىعىلىعى مەن سەنىمىن ارتتىردى.

2005 ـ جىلى ۋاڭ ۋي ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ جۇيەسىنە العاش رەت كىرەدى. سول كەزدە شاقىرىپ الىپ سويلەسۇ مولشەرى ٴبىرشاما كوپ بولاتىن، ال ول سياقتى جاڭا كەل-گەندەر دە ٴبىرشاما كوپ ەدى. شاقىرىپ الىپ سويلەسۇ وبيەكتىلەردىڭ دەنى ٴىشىنارا "ۇلكەن باسشىلار" بولعاندىقتان، جاڭا كەلگەندەر شاقىرىپ الىپ سويلەسكەندە كۇش ـ قايراتى، ارينە، جەتپەيـ-تىن. ٴبىر كۇنى تۇستەن كەيىن 7 ادامنىڭ بەسەۋد-مەن جالعاستى سويلەسە المايى قالدى. "جاسارات شۇجي سول كەزدە 1 ـ ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كەڭسەسىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى مىندەتىن اتقاراتىن، ول ٴبىز سياقتى جاڭا كەلگەن-دەردى باستاپ شاقىرىپ الىپ سويلەسەتىن وبيەك-تىلەرمەن ٴبىر ـ بىردەن سويلەستى. كەشتە كوپشى-لىك ٴبىر ارادا وتىرىپ تالقى جۇرگىزدىك، ول ٴوز كەشىرمەسى مەن دەلو ٴبىتىرۇ ىسكەرلىگىن بايان-داۋ ارقىلى بىزگە سەبەپتەرگە تالداۋ جاساپ بەرىپ، ٴبىزدىڭ كاسىپتىك قابىلەتىمىزدى جوعارد-لاتۇىمىزعا كومەكتەستى". قازىر اۆتونوميالى رايوند-ىق ٴتارتىپ تەكسەرۋ كوميتەتى، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتى 9 ـ تەكتەۋ ـ تەكسەرۋ كەڭسە-سىنىڭ ورىنباسار باسقارما باستىعى مىندەتىن اتقارا-تىن ۋاڭ ۋيدىڭ اسەرى وتە تەرەڭ، "جاسارات شۇجي سول كەزدە بىزگە بىلاي دەپ قايتا ـ قايتا باسا دارىپتەگەن بولاتىن: 'ەستەرىڭدە ساقتاڭدار، سەندەردىڭ شاقىرىپ الىپ اڭگىمەلەسۇلەرىڭ پارتياعا، ۇيىمعا ۋاكىلدىك ەتەدى، ٴسوز جوق، سەنىم جانە كۇش ـ قۇات بولۇ كەرەك'، بۇل ٴسوز ٴبىزدى قاباعات شابىتتاندىردى ٴارى ٴبىزدىڭ دەلو بىتىر-ۇىمىزدەگى بەرىك سەنىمىمىزگە اينالدى".

"ىلگەرى مەن ۇنەمى دەلودا جەڭىپ شىعۇ جاسارات شۇجيدىڭ كوپ جىلداردان بەرى جيناعان مول دەلو ٴبىتىرۇ تاجىريبەسىنەن كەلگەن دەپ قا-راۋشى ەدىم، كەيىن كەلە تەك پارتيا مەن حالقتى قىزۇ ٴسۇيۇدىڭ، جۇمىسقا دەگەن تاباندىلىقتىڭ ار-قاسىندا عانا، وسىنداي كۇرەسكەرلىك رۇح بولاتىنـ-دىعىن ۇعىندىم"، ـ دەدى اۆتونوميالى رايوندىق ٴتارتىپ تەكسەرۋ كوميتەتى، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتى 8 ـ تەكتەۋ ـ تەكسەرۋ كەڭسەسىنىڭ مەڭ-گەرۋشىسى يان بينجى.

جاسارات ماقسۇتتىڭ ٴسوز ـ ارەكەتى جىلى اعىن سياقتى تەكتەۋ ـ تەكسەرۋ ٴبىرىنشى شەبىندە-گى جولداستاردىڭ جۇرەگىن جىلىتتى، ول ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتى ٴۇشىن دارىندد-لاردى باۋلۇعا، دارىندىلاردى الىپ قالۇعا جۇرەك قانىن سارقا جۇمساپ، اتويلاپ الدا جۇرەتىن، جان ايامايتىن، كۇرەس جۇرگىزۇگە باتىل، كۇرەس جۇر-گىزۇگە شەبەر ٴتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قۇرىش قوسىنىن جەتىلدىرىپ شقتى.